

Матеріали науково-практичної
конференції з міжнародною участю

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

(20 жовтня 2022 р.)

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»
(20 жовтня 2022 р.)

Київ
2022

УДК 614+351.77](477)(06)

П88

Рішення Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика від 19.10.2022 р. № 7.

П 88 Публічне управління та адміністрування у сфері охорони здоров'я: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 20 жовтня 2022 р.) / Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика. Київ: МОРІОН, 2022. — 216 с.
ISBN 978-966-999-310-6

У збірнику представлені матеріали науково-практичної конференції «Публічне управління та адміністрування у сфері охорони здоров'я». Розглядаються загальні питання з проблематики публічного управління та адміністрування, державного управління, економіки, політики тощо у сфері охорони здоров'я.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, а також для широкого кола читачів.

УДК 614+351.77](477)(06)

ISBN 978-966-999-310-6

© Колектив авторів, 2022

© Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика, 2022

ЗМІСТ

Секція 1.

Тези доповідей спікерів та модераторів конференції	7
Роль публічного управління у формуванні антикризових заходів закладами охорони здоров'я <i>Олег Миколайович Немцінов</i>	7
Вплив державного управління на діяльність багатопрофільних закладів охорони здоров'я в умовах воєнного стану <i>Олександр Костянтинович Толстанов</i>	11
Медична дипломатія <i>Ростислав Васильович Палагусинець</i>	14
Публічне управління системою охорони здоров'я в період воєнного часу <i>Сергій Геннадійович Убогов, Василь Миколайович Михальчук</i>	18
Розвиток публічного управління системою охорони здоров'я в Україні на засадах використання адаптивних інструментів менеджменту <i>Назар Юрійович Подольчак</i>	21
Публічне управління у сфері охорони здоров'я в умовах досягнення цілей сталого розвитку в цій сфері <i>Зоряна Михайлівна Бурик</i>	24
Проблеми реалізації базових прав людини: на життя, на здоров'я, на воду та санітарію, на житло (в контексті питання: права людини і сталий розвиток) <i>Ірина Іванівна Крилова</i>	28
Теоретичні засади реформування охорони здоров'я в умовах воєнного часу та надзвичайних ситуацій <i>Оксана Ігорівна Пархоменко-Куцевіл</i>	32
Публічне управління системою забезпечення якісними послугами реабілітації населення в післявоєнний період <i>Клавдія Василівна Дубич</i>	35
Функціонування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту як складової Державної служби України з надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану. <i>Петро Борисович Волянський</i>	38
Захист прав управлінців у сфері охорони здоров'я <i>Марина Брюховецька</i>	43
Слабкі сторони сфери охорони здоров'я в умовах воєнного стану <i>Зоряна Володимирівна Гбур</i>	46
Парадигма охорони здоров'я в умовах війни та соціально-економічних викликів <i>Степан Михайлович Голубка, Михайло Михайлович Голубка</i>	51

Секція 2.

Обговорення: тези учасників конференції 53

Суб'єкти державного управління вирішенням колективних трудових спорів, Національна служба посередництва та примирення <i>О.О. Акімов</i>	53
Поняття та суб'єкти державної кадрової політики <i>Ж.М. Базалицька</i>	57
Державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про охорону праці <i>К.С. Білоус</i>	60
Ефективність системи забезпечення охорони здоров'я населення України <i>Г. Вовченко</i>	64
КМУ і Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України — суб'єкти державного управління в екологічній сфері <i>О.І. Глушко</i>	66
Реформування та організація державного управління та державної служби <i>І.Л. Гузар</i>	70
Органи місцевого самоврядування та їх посадові особи <i>О.О. Гузієнко</i>	73
Організація надання медичної допомоги внутрішньо переміщеним особам в умовах війни <i>Н.Г. Діденко</i>	77
Повноваження органів виконавчої влади в умовах воєнного стану <i>І.Г. Деревинський</i>	80
Проблеми державного управління сферою освіти під час воєнного вторгнення РФ в Україну <i>С.В. Довгалюк</i>	84
Соціальна політика щодо забезпечення реабілітаційними послугами населення, постраждалого від військової агресії <i>К.В. Данилюк</i>	88
Актуальні проблеми державного управління системою цивільного захисту в умовах війни <i>О.М. Даніленко</i>	90
Нормативно-правові та медичні аспекти реалізації державної політики в галузі дитячого спорту <i>О.В. Долгополова</i>	92
Суб'єкти державного управління вирішенням колективних трудових спорів, Національна служба посередництва та примирення <i>Д.В. Жмурик</i>	96
Поняття, види та характеристика функцій місцевих рад та їх виконавчих органів <i>В.С. Коваленко</i>	100

Державна політика у сфері надання безоплатної правової допомоги <i>А.І. Кривошеєва</i>	103
Питання щодо кола правоохоронних органів <i>О.О. Кравченко</i>	107
Економіко-математичні моделі прогнозування розвитку космічної галузі <i>С.П. Кошова</i>	111
Організаційно-правові засади діяльності бюро судової медичної експертизи під час воєнного стану <i>О.С. Клименко</i>	116
Публічне управління системою реабілітації осіб з інвалідністю в післявоєнний період <i>А.С. Клименко</i>	119
Проблеми державного регулювання оплати праці працівників бюджетної сфери <i>В.В. Крохмаль</i>	120
Дипломатичні аспекти зовнішньої політики України <i>І.О. Кулик</i>	125
Особливості соціально-психологічної реабілітації учасників бойових дій <i>І.Б. Левчук</i>	126
Вплив державного управління на рівень захворюваності населення України на злякисні новоутворення <i>І.В. Максимюк</i>	128
Аспекти професійного і особистісного розвитку державних службовців <i>О.Я. Музиченко</i>	132
Громадське здоров'я як складова сталого розвитку у сфері охорони здоров'я <i>М.М. Михайленко</i>	135
Охорона здоров'я та права людини у конституціях країн Європи <i>О. Мельник</i>	137
Роль засобів масової інформації в публічному управлінні <i>Я.С. Начеса</i>	140
Управління компетентнісним розвитком керівника в системі державної служби <i>П.В. Науменко</i>	141
Верховний Суд: повноваження, склад та структура <i>А.С. Опанасюк</i>	147
Загальні проблеми реалізації юридичної відповідальності працівників закладу охорони здоров'я <i>А.О. Половіна</i>	152
Удосконалення порядку організації надання медичних послуг у комунальних закладах охорони здоров'я України <i>В.П. Писаренко</i>	153

Зміни антикорупційного законодавства за період незалежності України <i>В.М. Приходько</i>	156
Організаційно-правовий механізм державного управління наданням соціальних послуг у територіальних громадах <i>К.К. Сухова</i>	158
Виконавче провадження як механізм виконання рішень суду <i>О.О. Самборська</i>	161
Публічне управління системою надання спеціалізованої нейрохірургічної допомоги <i>О.О. Садовський</i>	164
Загальне поняття цивільних правовідносин, правочину та договору <i>І.В. Скиба</i>	165
Аналіз державного регулювання системи охорони здоров'я в країнах з моделлю Беверіджа <i>О.І. Сирма</i>	168
Шляхи модернізації системи управління якістю медичних послуг у первинній медичній допомозі в Україні <i>В.І. Ткаченко</i>	171
Зайнятість населення: аспект державного управління <i>Д.С. Тесленко</i>	175
Трудові права як підґрунтя виникнення права на відпочинок <i>В.В. Харенко</i>	180
Право на соціальне забезпечення <i>В.В. Цимбал</i>	186
Аналіз проблем державного управління у сфері соціальних послуг <i>С.В. Цісарж</i>	191
Керівник кадрів у сфері охорони здоров'я України — професійний відбір чи необхідність <i>Р.Н. Шалько</i>	194
Міжнародне інституційно-правове забезпечення формування системи управління охороною здоров'я <i>В. Шкарбан</i>	197
Європейський досвід формування місцевих бюджетів <i>І. Щуріна</i>	200
Конституційний принцип поділу влади <i>О.А. Якименко</i>	203
Стратегічне планування надання медичної допомоги хворим в умовах воєнного стану <i>М.В. Ямковий</i>	207

Секція 2.

ОБГОВОРЕННЯ: ТЕЗИ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

О.О. Акімов

Доктор наук з державного управління, доцент кафедри управління охороною здоров'я та адміністрування Національного університету охорони здоров'я імені П.Л. Шупика

Суб'єкти державного управління вирішенням колективних трудових спорів, Національна служба посередництва та примирення

Особливості державного управління вирішенням колективних трудових спорів зумовлюють важливість і продуманість державних органів, які від імені держави здійснюють державне управління в зазначеній сфері.

Орган державного управління — це відносно самостійна частина державного апарату, яка створена відповідно до Конституції та законів України, має власну структуру, штат службовців і здійснює функції державного управління в економічній, адміністративно-політичній, соціальній та культурній сферах у межах своїх повноважень, визначених законодавством України.

Органу державного управління притаманні такі ознаки:

- утворюється в порядку, встановленому Конституцією України, законами України або Указом Президента України;
- виступає носієм відповідних юридично-владних повноважень від імені і за дорученням держави;
- має статус юридичної особи публічного права, офіційне найменування, атрибути з державною символікою;
- має внутрішню будову, структурні підрозділи, штат службовців, який формується шляхом виборів, призначення, конкурсного відбору для виконання конкретних завдань і функцій держави.

Особлива роль у системі державного управління, у тому числі у сфері вирішення колективних трудових спорів, належить Верховній Раді України як єдиному органу, що відповідно до ст. 75 Конституції України забезпечує реалізацію такої функції держави, як законотворення. Через законотворчу діяльність Верховна Рада здійснює управління та регулювання різними сферами життєдіяльності людини, суспільства та держави. Єдиним джерелом повноважень Верховної Ради України є Конституція України.

Відповідно до ст. 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України, які стосуються сфери вирішення колективних трудових спорів чи можуть бути дотичними до неї, належать, зокрема:

- прийняття законів;
- затвердження Державного бюджету України та внесення змін до нього, контролю за його виконанням, прийняття рішення щодо звіту про його виконання;
- затвердження загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку;
- надання законом згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та їх денонсація;
- здійснення парламентського контролю в межах, визначених Конституцією та законом.

В Україні створено правову базу для регулювання відносин щодо розв'язання колективних трудових спорів. Відповідно до ст. 15 Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» з метою сприяння поліпшенню трудових відносин та запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), їх прогнозування та сприяння своєчасному їх вирішенню, здійснення посередництва для вирішення таких спорів (конфліктів) Президентом України утворюється Національна служба посередництва і примирення, яка складається з висококваліфікованих фахівців та експертів з питань вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) і має свої відділення в Автономній Республіці Крим та областях.

Указом Президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» від 17 листопада 1998 р. № 1258/98 утворено Національну службу посередництва і примирення у складі центрального апарату та регіональних відділень та затверджено Положення про Національну службу посередництва і примирення.

Національна служба посередництва і примирення (далі — НСПП) є постійно діючим державним органом, створеним Президентом України для сприяння врегулюванню колективних трудових спорів (конфліктів). НСПП та її відділення є юридичними особами, має самостійний баланс, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням.

Рішення НСПП мають рекомендаційний характер і повинні розглядатися сторонами колективного трудового спору (конфлікту) та відповідними центральними або місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування [1].

Основними завданнями НСПП є [2]:

- сприяння взаємодії сторін соціально-трудова відносин у процесі врегулювання колективних трудових спорів (конфліктів), що виникли між ними;
- прогнозування виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) та сприяння своєчасному їх вирішенню;
- здійснення посередництва і примирення під час вирішення колективних трудових спорів (конфліктів);

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

- забезпечення здійснення соціального діалогу, вироблення узгоджених пропозицій щодо розвитку соціально-економічних та трудових відносин в Україні;
- здійснення заходів із запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів);
- підвищення рівня правової культури учасників соціально-трудова відносин.

НСПП як суб'єкт державного управління відповідно до покладених на неї завдань вивчає та узагальнює причини виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) і можливі їх наслідки на національному, територіальному і галузевому рівнях, виробляє пропозиції щодо запобігання виникненню колективних трудових спорів, аналізує висунуті працівниками вимоги і здійснює оцінку їх обґрунтування.

Правові та організаційні засади здійснення НСПП комплексного аналізу висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог, виявлення та узагальнення причин виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) визначаються Інструкцією про порядок здійснення аналізу висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог, виявлення та узагальнення причин виникнення колективних трудових спорів (конфліктів), затвердженою наказом НСПП від 09.06.2009 р. № 33 «Про затвердження Інструкції про порядок здійснення аналізу висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог, виявлення та узагальнення причин виникнення колективних трудових спорів (конфліктів)» (далі — Інструкція № 33).

Інструкцією № 33 визначено, що причини виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) поділяються на об'єктивні та суб'єктивні.

До об'єктивних причин виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) належать [3]:

- невиконання зобов'язань щодо соціальних гарантій, компенсацій, пільг внаслідок незадовільного фінансового стану підприємств, установ, організацій, яке спричинено відсутністю бюджетних призначень для фінансування відповідних витрат бюджетних установ та організацій; недостатнім фінансуванням відповідних витрат бюджетних установ і організацій через фактичне невиконання доходної частини бюджетів різних рівнів; заборгованістю із оплати продукції, робіт, послуг, що здійснюється за рахунок бюджетних коштів; значними обсягами кредиторської та дебіторської заборгованості (зокрема простроченої); окремими прорахунками при запровадженні державного регулювання цін, тарифів або особливих умов порядку надання послуг та виконання робіт; недоліками здійснення податкової політики, невідповідністю податкового законодавства сучасним потребам вітчизняної економіки; низьким рівнем технології та організації виробництва і праці; несприятливою кон'юнктурою зовнішнього ринку; іншими причинами;
- відсутність законодавчого врегулювання предмета колективного трудового спору або наявність протиріч у законодавстві та нормативно-правових актах щодо врегулювання цих питань;
- зупинення дії економічно і соціально важливих статей положень чинного законодавства;

- інші причини.

До суб'єктивних причин виникнення колективних трудових спорів (конфліктів) належать [3]:

- нереагування або несвоєчасне реагування роботодавця на вимоги найманих працівників;
- ненадання соціально-економічного обґрунтування в разі відмови задовольнити вимоги найманих працівників;
- небажання роботодавця під різними приводами укладати колективний договір або вносити зміни до нього;
- порушення роботодавцем законодавства про працю, колективних договорів з питань вирішення колективних трудових спорів (конфліктів);
- прагнення сторін колективного трудового спору (конфлікту) використати спір як засіб привернення уваги органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до ситуації, що склалася на підприємстві, в організації, установі;
- інші суб'єктивні причини.

НСПП здійснює реєстрацію висунутих працівниками вимог та колективних трудових спорів (конфліктів). Так, відповідно до частини другої ст. 6 Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» про виникнення колективного трудового спору (конфлікту) орган, який представляє інтереси найманих працівників або профспілки, зобов'язаний у 3-денний строк письмово поінформувати роботодавця, місцевий орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування за місцезнаходженням підприємства та НСПП.

Правові й організаційні засади здійснення НСПП системи заходів щодо реєстрації висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог та колективних трудових спорів (конфліктів) визначає Положення про порядок реєстрації НСПП висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог та колективних трудових спорів (конфліктів), затверджене наказом НСПП від 25.03.2014 р. № 21.

Реєстрація висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог та колективного трудового спору (конфлікту) здійснюється шляхом внесення НСПП у Книгу реєстрації висунутих найманими працівниками вимог та колективних трудових спорів (конфліктів) відомостей про сторони колективного трудового спору (конфлікту) із зазначенням їх повного найменування і місцезнаходження (поштової адреси) та висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог, присвоєння колективному трудовому спору (конфлікту) реєстраційного номера та видання про це відповідного розпорядження НСПП.

Упродовж 2020 р. НСПП зареєстровано 200 спорів (2 — на територіальному та 198 — на виробничому рівнях), з яких майже 45% — з причин наявності заборгованості із виплати заробітної плати та порушення термінів виплати поточної заробітної плати, що у 2 рази більше, ніж у 2019 р. У зареєстрованих 200 колективних трудових спорах (конфліктах) найманими працівниками висунуто 351 вимогу, що на 14% більше, ніж у 2019 р., з яких 238 (68%) — щодо невиконання

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

нання вимог законодавства про працю; 71 (20%) — щодо встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту; 37 (11%) — щодо виконання колективного договору, угоди або окремих її положень; 5 (1%) — щодо укладення або зміни колективного договору, угоди [3].

Також НСПП сприяє встановленню контактів між сторонами колективного трудового спору (конфлікту), перевіряє в разі необхідності повноваження представників сторін колективного трудового спору (конфлікту) та консультує їх з питань, зокрема, компетенції органів стосовно задоволення вимог, які є предметом колективного трудового спору (конфлікту) чи виконання яких сприятиме його вирішенню; застосування нормативно-правових актів для вирішення колективного трудового спору (конфлікту).

Список використаної літератури

1. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. (2004) Бюлетень законодавства і юридичної практики України, № 1. zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text.
2. Ротань В.Г., Зуб І.В., Стичинский Б.С.; відп. ред. В.Г. Ротань (2008) Науково-практичний коментар до законодавства України про працю.
3. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. Вісник Верховної Ради України, № 49. zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text.

Ж.М. Базалицька

Здобувачка магістратури за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика

Поняття та суб'єкти державної кадрової політики

Державна кадрова політика полягає у визначенні стратегії роботи з кадрами на загальнодержавному рівні, метою якої є формування, розвиток і раціональне використання трудових ресурсів країни, забезпечення всіх сфер життєдіяльності держави кваліфікованими кадрами, необхідними для реалізації національних інтересів у контексті розвитку України як демократичної, соціальної держави з розвинутою ринковою економікою.

Правовою основою для формування й реалізації державної кадрової політики в нашій державі є Конституція України, Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної асамблеї ООН 10 грудня 1948 р., Цивільний кодекс України, Кодекс законів про працю України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, закони, укази та розпорядження Президента України, постанови та розпорядження КМУ, інші нормативно-правові акти, відповідно до яких держава створює умови для здійснення громадянами

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»
(20 жовтня 2022 р.)

Матеріали друкуються в авторській редакції

Організація, від імені якої випущено видання: Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика

Верстка: О. Сікало
Дизайн: О. Бондарук

Підписано до друку _____ 2022. Формат 60×84/16.

Ум.-друк. арк. 12,55. Обл.-вид. арк. 14.

Тираж: 100 примірників.

Замовлення № _____. Цифровий друк.

Папір офсетний. Гарнітура Myriad Pro.

Віддруковано з готового оригінал-макету.

Видавець: ТОВ «МОРІОН»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 642 від 22.10.2001 р.
02140, Київ, просп. Бажана, 10А
Тел./факс: (044) 585-97-10 (багатоканальний)
E-mail: public@morion.ua
www.morion.ua

Виготовлювач друкованої продукції: _____

